

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോദ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

രാജന്നുദിതമേതത് തേ ഹരഃ കർമാഘനാശനം |
ഗജേന്ദ്രമോക്ഷണം പുഞ്ചയം ദൈവതം ത്വന്തരം ശൃണു || 1 ||

പഞ്ചമോ ദൈവതോ നാമ മനുസ്സാമസന്ധോദരഃ |
ബലിവിന്ധ്യാദയസ്തസ്യ സുതാ അർജുനപൂർവകാഃ || 2 ||

വിഭൂരിന്ദ്രഃ സുരഗണാ രാജൻ ഭൂതരയാദയഃ |
ഹിരണ്യരോമാ വേദശിരാ ഊർധ്വബാഹ്യാദയോ ദ്വിജാഃ || 3 ||

പത്നീ വികുന്ഠാ ശുഭ്രസ്യ വൈകുന്ഠഃ സുരസത്തമൈഃ |
തയോഃ സ്വകലയാ ജ്ഞേതേ വൈകുന്ഠോ ഭഗവാൻ സ്വയം || 4 ||

വൈകുന്ഠഃ കൽപിതോ യേന ലോകോ ലോകനമസ്കൃതഃ |
രഥയാ പ്രാർഥ്യമാനേന ദേവ്യാ തത്പ്രിയകാമ്യയാ || 5 ||

തത്യാനുഭാവഃ കഥിതോ ഗുണാശ്ച പരമോദയാഃ |
ഭൗമാൻ രേണുൻ സ വിമമേ യോ വിഷ്ണോർവർണയേദ്ഗുണാൻ || 6 ||

ഷഷ്ടാ ചക്ഷുഷഃ പുത്രശ്ചാക്ഷുഷോ നാമ വൈ മനുഃ |
പൂരുപൂരുഷസുദ്യുച്ഛപ്രമുഖാശ്ചാക്ഷുഷാത്മജാഃ || 7 ||

ഇന്ദ്രോ മന്ത്രദ്രുമസ്തത്ര ദേവാ ആപ്യാദയോ ഗണാഃ |
മുനയസ്തത്ര വൈ രാജൻ ഹവിഷ്ജദ്വിരകാദയഃ || 8 ||

തത്രാപി ദേവഃ സംഭൂത്യാം വൈരാജസ്യാദവത് സുതഃ |
അജിതോ നാമ ഭഗവാനംശേന ജഗതഃ പതിഃ || 9 ||

പയോധിം യേന നിർമഥ്യ സുരാണാം സാധിതാ സുധാ |
ഭ്രമമാണോഽഭസി ധൃതഃ കൂർമരുപേണ മന്ദരഃ || 10 ||

രാജോവാച

യഥാ ഭഗവതാ ബ്രഹ്മൻ മഥിതഃ ക്ഷീരസാഗരഃ |
യദർഥം വാ യതശ്ചാദ്രിം ദധാരാംബുചരാത്മനാ || 11 ||

യഥാമൃതം സുരൈഃ പ്രാപ്തം കിഞ്ചാൻയദഭവത്തതഃ |
ഏതദ് ഭഗവതഃ കർമ വദസ്വ പരമാദ്ഭുതം || 12 ||

ത്വയാ സങ്കഥ്യമാനേന മഹിഷ്ണാ സാത്വതാം പതേഃ |
നാതിത്യുപ്രതി മേ ചിത്തം സുചിരം താപതാപിതം || 13 ||

സുത ഉവാച

സമ്പൃഷ്ടോ ഭഗവാനേവം ദൈവപായനസുതോ ദ്വിജാഃ |
അഭിനന്ദ്യ ഹരേർവീര്യമദ്യാചഷ്ടും പ്രചക്രമേ || 14 ||

ശ്രീശുക ഉവാച

യദാ യുദ്ധ്യ്സുരൈർദേവാ ബാധ്യമാനാഃ ശിതായുധൈഃ |
ഗതാസവോ നിപതിതാ നോത്തിഷ്ഠേരൻ സു ഭൂയശഃ || 15 ||

യദാ ദുർവാസസഃ ശാപാത്സേന്ദ്രാ ലോകാസ്ത്രയോ നൃപ |
നിഃശ്രീകാശ്ചാഭവംസ്തത്ര നേശുരിജ്യാദയഃ ക്രിയാഃ || 16 ||

നിശാചൈതത് സുരഗണാ മഹേന്ദ്രവരുണാദയഃ |
നാധ്യഗച്ഛൻ സ്വയം മന്ത്രൈർമന്ത്രയന്തോ വിനിശ്ചയം || 17 ||

തതോ ബ്രഹ്മസഭാം ജഗ്മുർമേരോർമൂർധനി സർവശഃ |
സർവം വിജ്ഞാപയാഞ്ചക്രൂഃ പ്രണതാഃ പരമേഷ്വിനേ || 18 ||

സ വിലോക്യേന്ദ്രവായ്യാദീൻ നിഃസത്ത്യാൻ വിഗതപ്രഭാൻ |
ലോകാനമംഗലപ്രായാനസുരാനയമാ വിഭുഃ || 19 ||

സമാഹിതേന മനസാ സംസ്മരൻ പുരുഷം പരം |
ഉവാചോത്ഫുൽലവദനോ ദേവാൻ സ ഭഗവാൻ പരഃ || 20 ||

അഹം ഭവോ യുയമമോസുരാദയോ
മനുഷ്യതിര്യശ്ശുചഃ പർവതജാതയഃ |
യസ്യാവതാരാംശകലാവിസർജ്ജിതാ
വ്രജാമ സർവേ ശരണം തമവ്യയം || 21 ||

ന യസ്യ വധ്യോ ന ച രക്ഷണീയോ
നോപേക്ഷണീയാദരണീയപക്ഷഃ |
അമാപി സർഗസ്ഥിതിസംയമാർഥം
ധത്തേ രജഃസത്ത്വതമാംസി കാലേ || 22 ||

അയം ച തസ്യ സ്ഥിതിപാലനക്ഷണം
സത്ത്വം ജുഷാണസ്യ ഭവായ ദേഹിനാം |
തസ്മാദ് വ്രജാമഃ ശരണം ജഗദ്ഗുരും
സ്യാനാം സ നോ ധാസ്യതി ശം സുരപ്രിയഃ || 23 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്യാഭാഷ്യ സുരാൻ വേധാഃ സഹ ദേവൈരരിന്ദമ |
അജിതസ്യ പദം സാക്ഷാജ്ജഗാമ തമസഃ പരം || 24 ||

തത്രാദ്യഷ്ടസ്വരൂപായ ശ്രുതപൂർവായ വൈ വിഭോ |
സ്തൂതിമബ്രൂത ദൈവീഭിർഗീർഭിസ്ത്വഹിതേന്ദ്രിയഃ || 25 ||

ബ്രഹ്മോവാച
അവിക്രിയം സത്യമനന്തമാദ്യം
ഗുഹാശയം നിഷ്കലമപ്രതർക്യം |
മനോഗ്രയാനം വചസാനിരൂക്തം
നമാമഹേ ദേവവരം വരേൺയം || 26 ||

വിപശ്ചിതം പ്രാണമനോധിയാത്മനാ -
മർഥേന്ദ്രിയാഭാസമനിദ്രമവ്രണം |
ഛായാതപൗ യത്ര ന ഗൃധ്രപക്ഷൗ
തക്ഷരം ഖം ത്രിയുഗം വജ്രാമഹേ || 27 ||

അജസ്യ ചക്രം ത്വജയേർയമാണം
മനോമയം പഞ്ചദശാരമാശു |
ത്രിണാഭി വിദ്യുച്ഛലമഷ്ടനേമി
യദക്ഷമാഹുസ്തമൃതം പ്രപദ്യേ || 28 ||

യ ഏകവർണം തമസഃ പരം ത -
ദലോകമവ്യക്തമനന്തപാരം |
ആസാഞ്ചകാരോപസുപർണമേന -
മുപാസതേ യോഗരഥേന ധീരാഃ || 29 ||

ന യസ്യ കശ്ചാതിതിതർതി മായാം
യയാ ജനോ മുഹ്യതി വേദ നാർഥം |
തം നിർജിതാത്മാത്മഗുണം പരേശം
നമാമ ഭൂതേഷു സമം ചരന്തം || 30 ||

ഇമേ വയം യത്പ്രിയയൈവ തൻവാ
 സന്ത്യേന സൃഷ്ടാ ബഹിരന്തരാവിഃ |
 ഗതിം ന സൂക്ഷ്മാമൃഷയശ്ച വിദ്മഹേ
 കുത്യാസുരാഭ്യാ ഇതരപ്രധാനാഃ || 31 ||

പാദൗ മഹീയം സ്വകൃതൈവ യസ്യ
 ചതുർവിധോ യത്ര ഹി ഭൂതസർഗഃ |
 സ വൈ മഹാപുരുഷ ആത്മതന്ത്രഃ
 പ്രസീദതാം ബ്രഹ്മ മഹാവിഭൂതിഃ || 32 ||

അംഭസ്സു യദ്രേത ഉദാരവീര്യം
 സിദ്ധ്യന്തി ജീവന്ത്യുത വർധമാനാഃ |
 ലോകാസ്ത്വയോഥാഖിലലോകപാലാഃ
 പ്രസീദതാം ബ്രഹ്മ മഹാവിഭൂതിഃ || 33 ||

സോമം മനോ യസ്യ സമാമനന്തി
 ദിവൗകസാം വൈ ബലമന്യ ആയുഃ |
 ഈശോ നഗാനാം പ്രജനഃ പ്രജാനാം
 പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 34 ||

അഗ്നിർമുഖം യസ്യ തു ജാതവേദാ
 ജാതഃ ക്രിയാകാണ്ഡനിമിത്തജൻമാ |
 അന്തഃസമുദ്ഭവ്നപുഷ്പൻ സ്വധാതൂൻ
 പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 35 ||

യചുക്ഷുരാസീത് തരണിർഭേവയാനം
 ത്രയീമയോ ബ്രഹ്മണ ഏഷ ധിഷ്ഠ്യം |
 ദ്വാരം ച മുക്തേരമൃതം ച മൃത്യുഃ
 പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 36 ||

പ്രാണാദഭൂദ് യസ്യ ചരാചരാണാം

പ്രാണഃ സഹോ ബലമോജശ്ച വായുഃ |
അൻവാസു സമ്രാജമിവാനുഗാ വയം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 37 ||

ശ്രോത്രാദ് ദിശോ യസ്യ ഹൃദശ്ച ഖാനി
പ്രജ്ഞുണിരേ ഖം പുരുഷസ്യ നാഭ്യാഃ |
പ്രാണേന്ദ്രിയാത്മാസുശരീരകേതം
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 38 ||

ബലാൻമഹേന്ദ്രസ്ത്രിദശാഃ പ്രസാദാ -
ൻമന്യോർഗിരീശോ ധിഷണാദ് വിരിഞ്ചഃ |
ഖേദ്യശ്ച ഛന്ദാംസ്യുഷയോ മേന്ദ്രതഃ കഃ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 39 ||

ശ്രീർവക്ഷസഃ പിതരശ്ചരായയാസ്സൻ
ധർമഃ സ്തനാദിതരഃ പുഷ്പതോഭൂത് |
ദ്യൗർയസ്യ ശ്രീർഷ്ണോപ്ലവരസോ വിഹാരാത്
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 40 ||

വിപ്രോ മുഖം ബ്രഹ്മ ച യസ്യ ഗുഹ്യം
രാജന്യ ആസീദ് ഭുജ്യോർബലം ച |
ഊർവോർവിധോജ്ഞോഽപ്രിരവേദശൂദ്രൗ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 41 ||

ലോഭോധരാത്പ്രീതിരുപർയഭൂദ് ദൃഗ്തി -
ർനന്തഃ പശവ്യഃ സ്തർശേന കാമഃ |
ഭൂവോർയമഃ പക്ഷ്യഭവന്തും കാലഃ
പ്രസീദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 42 ||

ദ്രവ്യം വയഃ കർമ്മ ഗുണാൻ വിശേഷം
 യദ്യോഗമായാവിഹിതാൻ വദന്തി |
 യദ് ദുർവിഭാവ്യം പ്രബുധാപബാധം
 പ്രസിദതാം നഃ സ മഹാവിഭൂതിഃ || 43 ||

നമോസ്തു തസ്മാ ഉപശാന്തശക്തയേ
 സ്വാരാജ്യലാഭപ്രതിപൂരിതാത്മനേ |
 ഗുണേഷു മായാരചിതേഷു വൃത്തിഭി -
 ര്ന സജ്ജമാനായ നഭസ്വിദൂതയേ || 44 ||

സ ത്വം നോ ദർശയാത്മാനമസ്മത്കരണഗോചരം |
 പ്രപന്നാനാം ദിദ്യക്ഷുണാം സസ്മിതം തേ മുഖാംബുജം || 45 ||

തൈസ്തേഃ സ്വേച്ഛാധൃതൈ രൂപൈഃ കാലേ കാലേ സ്വയം വിഭോ |
 കർമ്മ ദുർവിഷഹം യന്നോ ഭഗവാംസ്തത് കരോതി ഹി || 46 ||

ക്ലേശദൂർയൽപസാരാണി കർമാണി വിഹലാനി വാ |
 ദേഹിനാം വിഷയാർത്ഥാനാം ന തഥൈവാർപിതം ത്വയി || 47 ||

നാവമഃ കർമ്മകൽപോഽപി വിഹലായേശ്വരാർപിതഃ |
 കൽപതേ പുരുഷസ്യേഷ സ ഹ്യാത്മാ ദയിതോ ഹിതഃ || 48 ||

യഥാ ഹി സ്തന്ധശാഖാനാം തരോർമൂലാവസേചനം |
 ഏവമാരാധനം വിഷ്ണോഃ സർവേഷാമാത്മനശ്ച ഹി || 49 ||

നമസ്തുഭ്യമനന്തായ ദുർവിതർക്യാത്മകർമ്മണേ |
 നിർഗുണായ ഗുണേശായ സത്ത്വസ്ഥായ ച സാമ്പ്രതം || 50 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 അഷ്ടമസ്കന്ധേ അമൃതമഥനേ പഞ്ചമോദ്യായഃ ||